

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-01-10
Besvaras senast
2020-01-24

Till statsrådet Anders Ygeman (S)

2019/20:247 Stängningen av Ringhals reaktorer 1 och 2

Vid årsskiftet 2019/20 stängs kärnkraftsreaktorn Ringhals 2 ned, och ett år senare stängs Ringhals 1 efter beslut från Ringhals huvudägare, det statliga Vattenfall, utifrån vad bolaget beskriver som affärsmässiga skäl.

Stängningen av de båda reaktorerna är politiskt omdebatterad. Sverige står nämligen samtidigt inför en elektrifiering av samhället som kommer att ställa större krav både på tillgång på energi och på effekt i det svenska elnätet. Det pågår också en omfattande global diskussion om hur vi minskar beroendet av fossil energi för att minska utsläppen av koldioxid i atmosfären.

Nyligen reformerades EU:s utsläppshandelssystem. Den viktigaste delen av denna reform är en snabbare nedtrappning av antalet utsläppsrätter som årligen tillförs systemet. Två andra delar av reformen är införandet av en så kallad marknadsstabilitetsreserv och en mekanism som under vissa förutsättningar automatiskt återkallar (annullerar) utsläppsrätter.

I en debattartikel i Dagens Nyheter av företrädare från Konjunkturinstitutet den 3 maj 2019 konstateras att annulleringsmekanismen innebär att enskilda länder därmed kan påverka de totala utsläppen i Europa.

Författarna skriver: ”En politik som exempelvis ökar den svenska nettoexporten av el och därigenom tränger undan fossilbaserad elproduktion i våra grannländer leder nu till att fler utsläppsrätter överförs till reserven och därmed kan bli föremål för annullering. Resultatet blir i slutändan att antalet utsläppsrätter som över tid finns tillgängliga minskar. Motsatt effekt fås av en politik eller åtgärd som minskar den svenska nettoexporten av el, till exempel en stängning av svenska kärnkraftreaktorer.”

Annulleringsmekanismen inom utsläppshandelssystemet fanns inte 2015, när beslutet om stängningen av reaktorerna i Ringhals togs, varför debattörerna menar att stängningen bör omprövas och beslut tas i ett bredare perspektiv än bara de rent affärsmässiga.

I en debattartikel i Dagens industri den 13 december 2019 skriver två svenska energiexperter och en näringslivsexpert om riskerna med att stänga Ringhals 1 och 2 och ställer frågan hur det påverkar elkraftsförsörjningen och klimatpåverkan såväl i länen runt Ringhals som ur ett globalt perspektiv.

Författarna tar upp att det redan finns produktions- och kapacitetsbrister i elnäten i flera regioner och exemplifierar med Skåne, där det nyligen beslutades att det fossila Heleneholmsverket i Malmö ska fortsätta hållas i drift, eftersom det anses vara absolut nödvändigt för regionens elförsörjning.

Slutsatsen i artikeln är att Sverige riskerar att bli ännu mer beroende av import av fossil elkraft från utlandet för att garantera stabiliteten i elnäten i västra och sydvästra Sverige, något som är nödvändigt med tanke på den tunga industri som regionen är beroende av.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Anders Ygeman:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta om de framtida koldioxidutsläppen ökar i Sverige och Europa som en följd av stängningen av Ringhals 1 och 2?
2. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta om effektkapaciteten och stabiliteten på elnäten i västra och sydvästra Sverige försämras som en följd av stängningen av Ringhals 1 och 2?
3. På vilket sätt kommer statsrådet att, inom sitt ansvarsområde, följa vilka konsekvenser som stängningen av Ringhals 1 och 2 kan komma att få för industrin och tillväxten i västra och sydvästra Sverige?

.....

David Josefsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren